

İSLAM'DA TEVBE VE PİŞMANLIK

Bismillâhirrahmânirrahîm.

El-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu 'alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve şefî'l-müznibîne ve tac-i ruûsinâ ve tabîb-i kulûbinâ hbibine ve habibillah Muhammedini'l-Mustafâ sallallahu aleyhi vessellem. Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihşânin ecmaîn.

Emmâ ba'dü;

Fe-kale rasûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem.

إِذَا أَحَدْتُ ذَنْبًا فَأَحَدْتُ عِنْدَهُ تَوْبَةً إِنْ سِرًّا فَسِرًّا
وَإِنْ عَلَانِيَةً فَعَلَانِيَةً

İzâ ahteste zenben fe-ahdis indehû tevbeten in sirran fe-sirran ve in 'alâniyeten fe-alaniyeten.

Deylemî rahmetullahi aleyh, Enes radiyallahu anh'dan rivayet eylemiş bu hadîs-i şerifi. Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi vesselem buyuruyor ki;

İzâ ahteste zenben. Yanılıp da bir günah işlemişsen.

Fe-ahdis indehû tevbeten. O günahın arkasından hemen tevbeni yap, tevbe eyle.

In sirran fe-sirran. Eğer gizli bir günah işlediysen, hemen gizli olarak tevbeni yap. Eğer aşıkare bir suç işlediysen herkese karşı, herkesin arasında, aleni olarak. Ey cemaat! Bakın hatadan, yanlış tutumumdan vaz geçtim, tevbe ettim, dönüyorum diye aşıkare olarak dönüşünü, tevbeni bildir.

Çünkü tevbe günahları siler. Cenâb-ı Hak Allah bizleri çok mutlu, bahtiyar, talihli bir ümmet eylemiştir ki, bir günah işlese Müslüman, hatasını anlasa, pişmanlık duysa, tevbe etse, tevbesini affolunuyor. Bir iyiliği yapmaya niyetlense yapamazsa sevap kazanıyor. Bir kötülüğü yapmaya niyetlense, sonradan aklına başına toplasa da, utansa, vazgeçse gene sevap kazanıyor. Çok kazançlar vermiş Allahu Teâlâ bizlere. Çok kolaylıklar ihsan eylemiş.

Elhamdûlillah âla ni'meti'l-islâm.

a. Allah'ın Rahmeti: İyiliklere Çoğalan Mükâfat, Kötülüklerle Adil Ceza

İkinci hadîs-i şerîf.

إِذَا أَحْسَنَ أَحَدُكُمْ إِسْلَامَهُ فَكُلُّ حَسَنَةٍ يَعْمَلُهَا
مِائَةً ضِعْفٍ وَكُلُّ تَكْتَبُ لَهُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِ
سَيِّئَةٍ يَعْمَلُهَا تُكْتَبُ لَهُ بِمِثْلِهَا حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ

İzâ ahsene ehadüküm islâmehû fe-küllü hasenetin ya'melühâ tüktebü le-hû bi-'aşri emsâlihâ ilâ seb'imieti dı'fin. Ve küllü seyyi-etin ya'melühâ tüktebü le-hû bi-mislihâ hattâ yelkallâhü.

Ahmed b. Hanbel, İmam Buhârî ve İmam Müslim rahmetullahi aleyhim ecmâin rivayet etmişler. Ebû Hüreyre radıyallahu andan bir güzel sağlam kaynaklardan alınma hadîs-i şerîf.

İzâ ahsene ehadüküm islâmehû. Sizden biriniz Müslümanlığını güzelleştirdi mi, sapa-sağlam bir müslümanlık yapmaya başladı mı,

Fe-küllü hasenetin ya'melühâ tüktebü le-hû bi-'aşri emsâlihâ ilâ seb'imieti dı'fin. İşle-

diği her iyiliğe Allah on misli ile mükâfatlandırır. 700 misline kadar da bu artabilir.İşlediği iyilikler 700 misline kadar artabilir.

Ve küllü seyyietin ya'melühâ. Ayağı sürçüp hata edip, bilerek bilmeyerek bir günah işlemiş ise.

Tüktebü le-hû bi-mislihâ. Sadece bir günah, bir seyyie yazılır. Sadece biri yazılıyor. Ama iyilik bire on yazılıyor, 700 e kadar. Ama kötülük bire bir yazılıyor.

Hattâ yelkallâhü.

Allah'a kavuşuncaya kadar böyle gider bu. Müslüman oldu mu insan, İslam'a girdi de müslümanlığını güzel yaptı mı, yaptığı iyilikler bire on ya da yedi yüze kadar, yaptığı kötülükler de bire bir olarak gider. Böylece çok sevaplar biriktirebilir. Çok şeyler kazanabilir. Elhamdülillah.

b. Şüpheyi Bırakmanın Fazileti

Üçüncü ve sonuncu hadîs-i şerîf.

إِذَا اِخْتَلَفَتْ عَلَيْكَ الْأَشْيَاءُ وَكَثُرَتْ الْأَحَادِيثُ
فَإِنَّ الْهُدَىٰ أَنْ تَدَعَ مَا يَرِيْبُكَ إِلَىٰ مَا لَا يَرِيْبُكَ

İzâ ihtelefet ‘aleyke’l-eşyâü ve kesürati’l-ehâdîsü fe-inne’l-hüdâ en tede’a mâ yerîbüke ilâ mâ lâ yerîbük. Veya yürîbüke ilâ mâ lâ yürîbüke.

Abdullah İbn Ömer radiyallahu anhuma-
dan. Deylemî rahmetullahi aleyh rivayet eyle-
miş ki;

Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor;

İzâ ihtelefet ‘aleyke’l-eşyâü. İşler sana
karma karışık göründü mü, şaşırдың mı, işlerin
çoğalmasından ne karar vereceğini bilemedin
mi.

Ve kesürati’l-ehâdîsü. Ve sağa sola sor-
duğun zaman veya sormasan bile görenlerin
söylediği laflar da çoğaldı mı, birisi bir şey söy-
lüyor, ötekisi başka şey söylüyor, ötekisi daha
başka şey söylüyor. Zaten karar verememiştin.
Birde çeşitli fikirler laflar. İyice kafan karıştı.
Sözler çok. İhtilaflı ihtilaflı laflar, efendim
şeyde, konular da kafanı karıştırdı bilemedin
mi,

Fe-inne’l-hüdâ. Hidayet yolu hangisidir?

En tede’a mâ yerîbüke. Seni tereddüte
sevk eden şeyi bırakmandır.

Ilâ mâ lâ yürîbüke. Sana bir tereddüt vermeyen şeye gitmelidir.

Yani gönlünün mutmain olduğu şeyi yapmandır, biraz şüpheli görünen şeyi bırakmandır. Şüpheliden vazgeçmendir. Hidayet budur. Böyle yaparsın. Yani kafan karıştı mı, laflar çoğaldı mı, her kafadan bir laf çıkmaya başlayıp ta, bir kesin karar, doğru bilgi anlaşılabilir durumda olduğu zaman, şöyle kalbinin mutmain olduğu şeyi yaparsın. Biraz şüpheli gibi görünen şeyi bırakırsın. Oradan sevap alırsın. Yani isabet etmesen bile sevap alırsın. Çünkü iyiyi bulmaya gayret ettin. Ve şüpheliyi bırakıp, senin için kesin olan daha güzel olduğunu sandığın şeyi yapmaya giriştin.

Onun için sevap alırsın. Böyle davranacağız, bilemediğimiz konularda. Tabii ilk önce bilinebilecek konuları bilenlere sorup öğrenmek lazım.

Şunu yapmak haram mıdır, helal midir?

Belli ise orada şey olmaz. Ama bilinmeyen şeyler, böyle ihtilaflı şeyler, o zaman şüpheliyi bırakacaksın, kalbinin yatıştığı, uyguladığı şeyi yapmaya çalışacaksın.

Allah bize basiret ihsan etsin. Doğruyu Hakkı görüp anlayıp yapmayı nasip etsin. Tevfîkini refîk eylesin. Yolunda daim eylesin. Sevaplar kazanıp huzuruna sevdiği kul olarak varmayı nasip eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

